

Uwagi ogólne

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług (ok. 1400–1800 w różnych latach).

Wskaźniki cen towarów i usług **konsumpcyjnych** obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. – COICOP/ HICP). Dodatkowo wyodrębniono „towary konsumpcyjne” (w tym towary nieżywnościowe) i „usługi konsumpcyjne”.

2. Informacje o **cenach detalicznych** towarów i usług pochodzą z następujących źródeł:

- 1) notowania cen dokonywane przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen;
- 2) cenniki, zarządzenia i decyzje w zakresie cen jednolitych obowiązujących na terenie całego kraju lub jego części;
- 3) notowania cen towarów i usług zakupywanych przez Internet.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem rocznych cen ziemniaków, które obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen produktów rolnych skupowanych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od ich producentów.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług – VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

4. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych targowiskach.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

General notes

1. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of consumer and non-consumer goods and services (about 1400–1800 in various years).

Price indices of **consumer goods and services** were calculated applying the weight system based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) on purchasing consumer goods and services, from the year preceding the surveyed year, derived from the household budget survey. The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP, until 2013 – COICOP/HICP). Additionally, "consumer goods" (of which non-foodstuffs) and "consumer services" are distinguished.

2. Information about **retail prices** of goods and services are the following:

- 1) quotations conducted by price interviewers in selected sales outlets, in selected price survey regions;
- 2) price lists, regulations and decisions applicable as the uniform prices ruling throughout the country or its part;
- 3) collected prices of goods and services purchased online.

Annual prices have been computed as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of potatoes, which have been calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

3. Data on **procurement prices** concern agricultural products prices purchased by economic entities directly from their producers.

Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product.

4. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** comes from monthly price quotations of agricultural products conducted by a network of interviewers on selected marketplaces.

Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 (204). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100		previous year = 100		
O G Ó Ł E M	102,8	98,9	102,3	101,8	T O T A L
w tym:					of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,0	98,0	104,4	102,7	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytonio- we	106,2	101,2	100,7	101,6	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	96,5	96,8	95,5	97,1	Clothing and footwear
Mieszkanie.....	103,4	100,5	102,1	101,9	Dwelling
Zdrowie.....	103,0	102,2	101,1	101,7	Health
Transport	107,3	90,5	104,7	105,9	Transport
Rekreacja i kultura.....	101,4	101,0	101,5	102,1	Recreation and culture
Edukacja.....	104,8	100,6	100,7	102,3	Education

TABL. 2 (205). CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ryż – za 1 kg.....	4,16	3,79	3,60	3,57	Rice – per kg
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,98	2,27	2,35	2,52	Wheat-rye bread – per 0,5 kg
Makaron jajeczny – za 400 g.....	3,62	3,70	3,88	4,05	Egg pasta – per 400 g
Mąka pszenna – za 1 kg.....	1,92	2,12	2,18	2,28	Wheat flour – per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) – za 1 kg.....	22,16	29,17	32,56	33,22	Beef meat, bone-in (roast beef) – per kg
Mięso wieprzowe bez kości – schab środkowy – za 1 kg (do 2015 r. z kością)	12,96	13,23	17,48	16,88	Pork meat, boneless – centre loin – per kg (untill 2015 – bone in)
Kurczęta patroszone – za 1 kg.....	6,11	6,76	6,96	7,34	Disembowelled chicken – per kg
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg.....	21,35	22,80	24,29	25,04	Pork ham, boiled – per kg
Kiełbasa wędzona ^a – za 1 kg	13,41	13,64	16,78	17,90	Sausage smoked ^a – per kg
Filety z morszczuka mrożone – za 1 kg.....	17,08	23,31	24,74	25,37	Fillets of hake, frozen – per kg
Karp świeży – za 1 kg.....	13,17	14,14	15,10	15,64	Fresh carp – per kg
Śledź solony odgłowiony – za 1 kg.....	9,00	11,80	12,72	13,03	Salted herring, headless – per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5%, sterylizowane – za 1 l.....	2,69	2,87	2,73	2,67	Cows' milk, fat content 3–3,5%, sterilized – per l
Ser twarogowy półtłusty – za 1 kg.....	11,42	12,72	12,67	12,64	Semi-fat cottage cheese – per kg
Ser dojrzewający – za 1 kg.....	17,36	19,33	20,54	20,69	Ripening cheese – per kg
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% – za 200 g ^b	1,56	1,69	1,73	1,79	Sour cream, fat content 18% – per 200 g ^b
Jaja kurze świeże – za 1 szt.....	0,44	0,48	0,53	0,67	Hen eggs, fresh – per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g.....	4,08	4,02	5,52	6,25	Fresh butter, fat content about 82,5% – per 200 g
Olaj rzepakowy produkcji krajowej – za 1 l.....	5,59	5,74	6,04	6,12	Rape-oil, domestic production – per l
Pomarańcze – za 1 kg.....	5,52	4,59	5,46	5,38	Oranges – per kg
Jabłka ^c – za 1 kg	2,56	2,57	2,98	3,33	Apples ^c – per kg
Buraki ^c – za 1 kg.....	1,65	1,71	1,81	1,92	Beetroots ^c – per kg
Marchew ^c – za 1 kg.....	1,91	2,34	2,05	2,78	Carrots ^c – per kg

a Dane nie w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę reprezentanta objętego badaniem cen w 2017 r. b W 2010 r. – za 200 ml. c Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

a Data not fully comparable to those for the previous years due to change of the representative item covered by the price survey in 2017. b In 2010 – per 200 ml. c Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

TABL. 2 (205). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
 RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ziemniaki ^c – za 1 kg	1,21	1,06	1,17	1,25	Potatoes ^c – per kg
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,78	2,22	3,02	2,16	White sugar, crystallised – per kg
Kawa naturalna mielona – za 250 g ..	5,97	6,50	6,99	7,30	Natural coffee, ground – per 250 g
Herbata czarna, liściasta – za 100 g	3,28	3,88	3,83	4,01	Black tea, leaf – per 100 g
Wódka czysta 40% – za 0,5 l ^d	19,54	25,19	24,37	24,29	Vodka pure 40% – per 0,5 l ^d
Papierosy – za 20 szt.	9,16	12,79	13,81	14,03	Cigarettes – per 20 pcs
Garnitur męski 2-częściowy z tkaniny z udziałem wełny – za 1 kpl. ^d	436,21	662,45	646,16	573,82	Men's suit fabrics and of wool – per set ^d
Półbuty męskie skórzane, na podszwie nieskórzanej – za 1 parę	156,28	183,53	193,23	190,34	Men's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Półbuty damskie skórzane, na podszwie nieskórzanej – za 1 parę	150,43	177,61	189,95	191,43	Women's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Podzelowanie obuwia męskiego – za 1 parę	35,92	36,72	37,82	38,12	Resoling men's shoes – per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej – za 1 m ³	2,91	3,68	3,84	3,89	Cold water by municipal water-system – per m ³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^e – za 1 kWh	0,58	0,64	0,64	0,64	Electricity for households (all-day tariff) ^e – per kWh
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych ^{ef} – za 1 kWh	2,43	0,24	0,21	0,21	Natural net-gas, high-methanated for households ^{ef} – per kWh
Węgiel kamienny – za 1 t	743,06	809,85	847,47	926,14	Hard coal – per t
Ciepła woda – za 1 m ³	16,68	20,51	20,35	20,60	Hot water – per m ³
Centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych – za 1 m ² p u	3,63	4,74	4,49	4,58	Heating of dwellings – per m ² of useful floor area
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 320 l ^g	1213	1113	1659	1605	Fridge-freezer, capacity about 320 l ^g
Pralka automatyczna typu domowego, na 5–7 kg suchej bielizny ^h	1145	1238	1251	1281	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5–7 kg ^h
Odkurzacze typu domowego	355,86	342,23	341,82	372,35	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	171,01	167,05	184,98	187,14	Iron with duschsystem
Proszek do prania – za 300 g ⁱ	4,47	5,37	5,52	5,52	Washing powder – per 300 g ⁱ
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktanowa – za 1 l	4,54	4,67	4,63	4,96	Unleaded 95 octane motor petrol – per l
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	2,40	3,03	2,95	2,97	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna – za 5 km	14,23	15,31	16,00	16,28	Taxi daily fare – for 5 km distance
Bilet normalny do kina	14,16	17,33	18,29	18,95	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	61,09	72,21	77,82	80,99	Women's cold wave
Ciągnik rolniczy ^k	76803	175927	178793	191255	Farm tractor ^k
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa 2-rzędowa, zawieszana	11662	14360	15504	16227	Tractor potato elevator digger 2-row, mounted
Mocznik nawozowy 46% N – za 25 kg	30,69	38,45	36,76	36,80	Urea, nutritive content 46% N – per 25 kg
Przemiał pszenicy – za 1 dt	17,25	24,71	25,38	25,38	Grinding of wheat – per dt
Badanie kliniczne krowy	26,55	34,36	37,10	41,53	Cow's clinical examination

^c Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. ^d Dane nie w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę reprezentanta objętego badaniem cen w: ^d – 2015 r., ^k – 2018 r. ^e Łącznie z opłatami stałymi i zmiennymi. ^f W 2010 r. – za 1 m³. ^g W 2010 r. – poj. ok. 300 l, w 2015 r. – poj. ok. 340 l. ^h W 2010 r. – na 5 kg suchej bielizny. ⁱ W 2010 r. – za 400 g, w 2015 r. – za 280 g.

^c Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. ^d Data not fully comparable to those for previous years due to the change of representative item covered by the price survey in: ^d – 2015, ^k – 2018. ^e Including standing and variable charges. ^f In 2010 – per 1 m³. ^g In 2010 – capacity about 300 l, in 2015 – capacity about 340 l. ^h In 2010 – dry-linen capacity not exceeding 5 kg. ⁱ In 2010 – per 400 g, in 2015 – per 280 g.

TABL. 3 (206). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych – za 1 dt:					Cereal grain consumer and for feeds – per dt:
pszenicy.....	59,94	67,87	67,22	73,03	wheat
żyta	43,25	51,41	54,73	54,30	rye
jęczmienia.....	49,04	59,96	60,87	68,31	barley
owsa i mieszanek zbożowych	37,04	49,72	52,45	56,55	oats and cereal mixed
pszenżyta	46,28	57,07	58,85	65,65	triticale
Ziemniaki – za 1 dt	34,73	41,67	38,99	49,41	Potatoes – per dt
w tym jadalne (bez wczesnych).....	64,01	57,01	61,32	76,71	of which edible (excluding early kinds)
Buraki cukrowe – za 1 dt	11,48	12,40	9,50	10,89	Sugar beets – per dt
Rzepak i rzepik przemysłowy – za 1 dt.....	127,86	155,65	163,08	154,39	Industrial rape and turnip rape – per dt
Liście tytoniu – za 1 dt.....	516,91	912,96	836,39	767,84	Raw tobacco – per dt
Chmiel surowy – za 1 dt	1109,94	1378,74	1870,27	1818,27	Raw hop – per dt
Żywiec rzeźny – za 1 kg:					Animals for slaughter – per kg:
bydło (bez cieląt)	4,78	6,25	6,50	6,55	cattle (excluding calves)
cielęta	6,08	7,70	6,51	6,46	calves
trzoda chlewna	3,85	4,33	5,06	4,51	pigs
Mleko krowie – za 1 l.....	1,05	1,14	1,37	1,33	Cows' milk – per l
Jaja kurze konsumpcyjne – za 1 szt.	0,19	0,22	0,23	0,19	Consumer hen eggs – per piece

TABL. 4 (207). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ziarno zbóż – za 1 dt:					Cereal grain – per dt:
pszenicy.....	64,11	79,94	80,81	86,52	wheat
żyta	47,47	58,78	63,87	70,07	rye
jęczmienia.....	57,24	74,45	75,23	81,08	barley
owsa	51,17	63,92	71,78	73,61	oats
pszenżyta	53,85	69,68	70,76	75,33	triticale
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych) – za 1 dt.....	94,78	82,24	92,97	102,01	Potatoes (excluding edible early kinds) – per dt
Siano łąkowe – za 1 dt	45,07	40,56	.	.	Hay meadow – per dt
Słoma zbóż ozimych – za 1 dt.....	48,34	27,56	.	.	Straw of winter cereals – per dt
Zwierzęta gospodarskie – za 1 szt.:					Livestock – per head:
jałówka 1-rocza.....	1203	.	.	.	one-year heifer
prosię na chów	125,11	143,88	159,64	151,19	piglet
koń roboczy	3667	5333	5750	.	farm horse
Żywiec rzeźny – cielęta – za 1 kg.....	9,83	.	.	.	Animals for slaughter – calves – per kg
Jaja kurze – za 1 szt.....	0,47	0,60	0,65	0,74	Hen eggs – per piece